

Jyrki Kasvi vihr ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä joukkoliikenteen palvelujen ostoon ja kehittämiseen (15 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Viime vuonna hallitus leikkasi vuoteen 2015 nähden 15 miljoonaa euroa joukkoliikenteen palvelujen ostosta ja kehittämisestä. Budjettiehdotuksessa 13,5 miljoonaa euroa leikkauksista kohdentui junaliikenteen osto- ja velvoiteliikenteeseen. Saman suuruiset leikkaukset vuoteen 2015 nähden toteutetaan myös vuoden 2017 budjetissa.

Ostoliikenteen määrärahojen leikkaus johti 217 ostoliikenteen junavuoron lakkauttamiseen viikossa. Ministeriö kuitenkin velvoitti VR:n harjoittamaan korvaavaa liikennettä samoilla yhteysväleillä. 88 tappiollista junavuoroa viikossa siirrettiin VR:n velvoitteeseen, jolla vältettiin junaliikenteen lakkauttaminen joillakin rataosilla. Syksyllä 2016 liikenne- ja viestintäministeriö neuvottelee jälleen VR:n kanssa junaliikenteen järjestämisestä.

Käynnissä olevista neuvotteluista huolimatta on selvää, että junaliikenne ei tule palautumaan vuoden 2015 ostoliikenteen leikkauksia edeltäneelle tasolle. Muutokset pakottavat matkustajat turvautumaan yhä useammin yksityisautoiluun, sillä osalla nykyisistä yhteysväleistä bussiliikenne on käytännössä katsoen olematonta. Liikenteen hiilidioksidipäästöt ja muut haitat tulevat lisääntymään.

Junavuorojen lakkauttamisen seurauksena vaarantuu liikkumisen tasa-arvo. Monia lakkautettuja junayhteyksiä käyttivät paljon nuoret, opiskelijat ja eläkeläiset. Heille yksityisautoilu ei ole vaihtoehto. Myöskään korvaavat bussivuorot eivät ole todellinen vaihtoehto kaikille junan käyttäjille muun muassa hitaamman nopeuden sekä heikompien työskentelymahdollisuuksien takia.

Toimivat junayhteydet ovat tärkeitä maakuntien elinvoimaisuudelle. Junayhteyksien lakkauttaminen vaikeuttaa yritystoiminnan mahdollisuuksia maakunnissa ja heikentää edellytyksiä houkuttaa investointeja. Myös maakuntien houkuttelevuus muuttajien silmissä kärsii. Erityisesti junavuorojen lakkauttaminen tulee heikentämään maakuntien keskuskaupunkien korkeakoulujen vetovoimaa. Maakuntien matkailuelinkeinolle junaliikenteen loppuminen on paha takaisku.

Vuoteen 2015 nähden reilun miljoonan säästö kohdistuu kehittämishankkeisiin, joilla pyritään kehittämään joukkoliikenteen toimintaedellytyksiä, kilpailukykyä ja houkuttelevuutta pitkällä aikavälillä. Säästötoimien seurauksena joukkoliikenteen digitalisaatiohankkeet uhkaavat viivästyä: muun muassa joukkoliikenteen ja laajemmin liikkumisen palveluiden kehittäminen yhteiskäyttöiseksi lykkääntyy.

Talousarvioaloite TAA 173/2016 vp

Tämä aloite kuuluu Vihreän eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettiin.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 15 000 000 euroa momentille 31.30.63 joukkoliikenteen palvelujen ostoon ja kehittämiseen.

Helsingissä 30.9.2016

Jyrki Kasvi vihr
Olli-Poika Parviainen vihr
Touko Aalto vihr
Johanna Karimäki vihr
Satu Hassi vihr
Ozan Yanar vihr
Emma Kari vihr
Jani Toivola vihr
Antero Vartia vihr
Ville Niinistö vihr
Outi Alanko-Kahiluoto vihr
Heli Järvinen vihr
Krista Mikkonen vihr